

SVĚT JEN PRO ZDRAVÉ A BOHATÉ

V ústavu pro mentálně postižené v krušnohorských Vejprtech vypukl požár, při němž zemřelo osm lidí z pětatřiceti, kteří budovu obývali. Chovanci si tam údajně mohou dovolit úplně všechno, dokonce se volně pohybovat – vysvětlila důvod tragédie starostka obce Gavdunová jak podle příručky z třetí říše. O chovancích mluví v rámci moderního newspeaku jako o klientech a o ústavu jako o domově. „Bylo by se potřeba zaměřit na to, že taková benevolence vůči lidem, kteří jsou na tom mentálně od šesti do dvanácti let, by taky neměla být,“ dodala odborně eugenička z ODS. Média ji pak ještě podpořila, když ji donekonečna citovala, že klienti dokonce kouřili na záchodech (kdo to kdy viděl?), a vůbec, proč že nepřijeli hasiči z německé strany obce? A paní starostka už taky prý navrhuje systémové řešení: „Při setkání s premiérem Andrejem Babišem apelovala na to, aby se zákony v tomto směru změnily a bylo možné **omezit práva klientů podobných domovů.**“

Takže je buď programová rasistka, nebo je úplně blbá. Všeobecně jsou totiž ústavy pro mentálně postižené považovány za poslední relikvii praxe založené na teorii o rasové čistotě. Začaly se systematicky zřizovat právě na základě „vědeckého“ rasismu, aby mohli být tito stigmatizovaní lidé izolováni od „plnohodnotné“ části společnosti. U nás se provoz těchto ústavů dnes samozřejmě **jako všechno svádí na čtyřicet let komunistické diktatury**, která se o integraci mentálně postižených do společnosti nesnažila (ale aspoň je s krutou upřímností oficiálně označovala jako „vadné“). Jenže po třiceti letech kapitalismu se tu kromě rasové segregace začne volat po ještě důslednějším – zákonném – **rozdělování lidí na ty, kteří mají právo na svobodný a důstojný život, a na ty, kteří mají strávit život nejen za zamčenými dveřmi bez kliky, ale nejlíp na řetězu v kleci.**

Ke stereotypnímu argumentu paní starostky, která zřejmě chtěla upozornit na osobnostní nevyzrálou chovanců ústavu, lze dodat snad jen to, že tito lidé bývají často přinejmenším citově vyzrálí víc než ona, která to ale se svým přístupem těžko pochopí, i když má (a to ne svou zásluhou) vyšší inteligenci. Jinak by totiž spíš apelovala na to, že když už ten ústav musí být v provozu, měla by v něm být zajištěna dostatečná péče, a ne platově a početně podhodnocená rutinní

dohližitelství. Mohla by si to dovolit říct, i když je z ODS, kdyby věděla, že v zemích, kde byly ústavy pro mentálně postižené dokonce úplně zrušeny a kde byla těmto lidem zajištěna taková péče, aby mohli svobodně žít, se projeví i ekonomické výhody tohoto řešení.

Kvalita společnosti se pozná podle toho, jak se stará o své nejslabší. Jenže takový přístup nezapadá do ideologického vzorce pravičáků, kteří řídili tzv. ekonomickou transformaci, jejímž cílem bylo pořádně rozevřít sociální nůžky a takřka přes noc vytvořit novou ekonomickou elitu, které je vše dovoleno. Tak stvořili kupříkladu i Babiše, jenž se rozhodl, že není v jeho zájmu krmit lehkouživky z tehdy ještě spřízněných politických stran a že si raději vypěstuje a bude chovat vlastní v politické divizi své korporace.

Není tajemstvím, že **ODS vždy prosazovala asociální podobu společenských vztahů**, kde vítězi jsou ti nejsilnější (rozuměj ti nejbezohlednější) a ostatní se musí podvolit jejich vůli. Ochrana slabých byla vydávána za cosi nepřijatelného (rozuměj nerentabilního) na cestě k zářným kapitalistickým zítřkům. Vždyť to byl „otec zakladatel“ této partaje, Václav Klaus starší, kdo prosazoval motto, že peníze jsou až na prvním místě. Není divu, že **na straně obyčejných lidí propadá stále více jedinců i celých rodin do chudoby** a zvěstovatelem stávajícího pořádku je jim exekutor. Není divu, že lidé, kterým by měla být poskytnuta kvalifikovaná pomoc, často končí na ulici, aby je pak v centrech měst otravovali fízlové a vyháněli je na periferii pryč z dohledu potěmkinovského ráje.

Ideologická propaganda se nám zjevuje v obraze šťastných, movitých a zdravých lidí na vývěsních štítech reklamního průmyslu. Jenže **společnost není složená jen ze zdravých a bohatých.** Dokonce jsou lidé, kteří nedokážou žít bez pomoci. Tu pak často poskytují nejbližší, a když ti nejsou nebo toho nejsou schopni, pak špatně placený a početně nedostatečný personál různých zdravotních a sociálních služeb.

Nedovolme pravičáckým asociálům, aby jim tragédie, jako byla ta ve Vejprtech, sloužily k prosazování stigmatizace těch nejslabších. Poučení z historie, kam to povede, už přece máme.